

$$y' = y^2 - 4 = f(y)$$

$$f(y) = y^2 - 4 = 0 \Rightarrow y^2 = 4 \Rightarrow y = \pm 2 \quad (\text{نقطه ۴})$$

نقاط تعادل

$$f'(y) = 2y = 0 \Rightarrow y = 0$$

$$y'' = f(y) \cdot f'(y) \Rightarrow \begin{cases} f(y), f'(y) \Rightarrow y'' > 0 \\ \text{هم علامت} \\ f(y), f'(y) \Rightarrow y'' < 0 \\ \text{مختلف علامت} \end{cases}$$

y	-2	0	2	
$y' = f(y)$	+	0	-	+
$f'(y)$	-	0	+	+
$f'(y)f(y)$	-	0	+	+

(نقطه ۵)

y صعودی

تغییر رو به بالا

↗

y نزولی

تغییر رو به بالا

↘

y نزولی

تغییر رو به پایین

↘

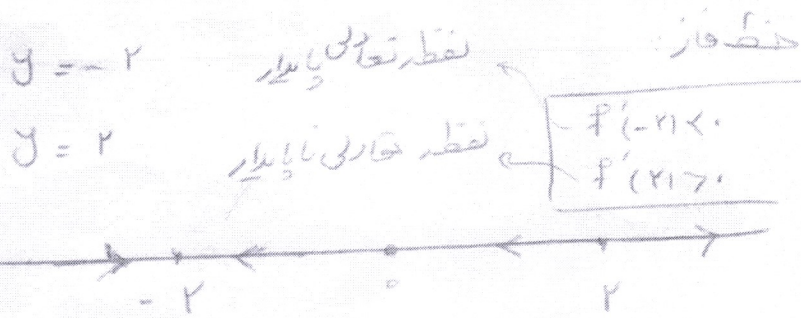
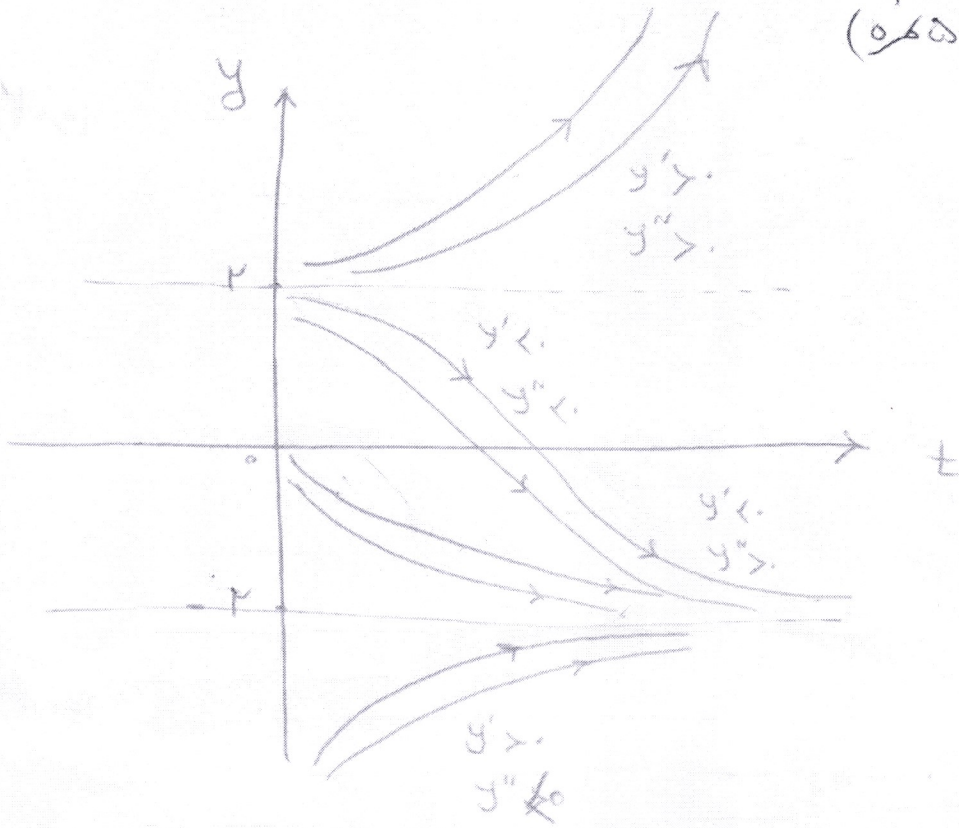
y صعودی

تغییر رو به بالا

↗

↓
تغییر منفی

(۵۵)

(۳۵)

.....
جواب عمومی معادله دیفرانسیل زیر را بیابید.

$$2 + y' = \sec(2x + y)$$

(۱۰ نمره)

.....

راه اول:

با استفاده از تغییر متغیر $z = 2x + y$ داریم $z' = 2 + y'$ و در نتیجه

$$\begin{aligned} 2 + y' = \sec(2x + y) &\implies z' = \sec(z) \\ &\implies \frac{dz}{dx} = \frac{1}{\cos(z)} \\ &\implies \cos(z) dz = dx \\ &\implies \sin(z) = x + c \\ &\implies \sin(2x + y) = x + c \end{aligned}$$

$\sec$ را استباه نوشته بودند
-۲

(۴ را ننوشتند، بستند -۲)

راه دوم: معادله را می‌توان به صورت زیر نوشت

$$2 + \frac{dy}{dx} = \frac{1}{\cos(2x + y)}$$

بنابراین

$$(2 \cos(2x + y) - 1) dx + \cos(2x + y) dy = 0$$

قرار می‌دهیم $M(x, y) = 2 \cos(2x + y)$ و $N(x, y) = \cos(2x + y)$. چون $M_y = -2 \sin(2x + y)$ و $N_x = -2 \cos(2x + y)$ ، پس معادله کامل است. در نتیجه

$$(2 \cos(2x + y) - 1) dx + \cos(2x + y) dy = 0 \implies d(\sin(2x + y) - x) = 0$$

$$\implies \sin(2x + y) - x = c$$

(۴ را ننوشتند، بستند -۲)

پایم سوال ۴ میان ترم معادلات دیفرانسیل ۹۷-۲

۴- معادله دیفرانسیل گسین زیر را حل کنید

$$xy'' + (v - 2u)y' + (u - v)y = 0 \quad u > 0$$

حل: چون جواب ساده است

$$x + (v - 2u) + (u - v) = 0$$

(۲ نمره)

جواب y_1 را که عمده جواب $\{y_1, y_2\}$ متعلق به پدرا از زیر گاهش در به

بهر می آوریم

$$y_2 = u y_1$$

$$u' = \frac{1}{y_1} e^{-\int P(u) du} = \frac{1}{e^{2u}} e^{-\int \left(\frac{v-2u}{u}\right) du} = \frac{1}{e^{2u}} e^{u \ln u - v \ln u} = \frac{1}{e^{2u}} e^{u \ln u - v \ln u} = \bar{u}^v$$

(۲ نمره)

$$\Rightarrow u = -\frac{1}{v} \bar{u}^v$$

$$\Rightarrow y_2 = -\frac{1}{v} e^x \bar{u}^v$$

(۲ نمره)

$$y = c_1 e^x + c_2 \left(-\frac{1}{v} e^x \bar{u}^v\right)$$

↓

$$y = c_1 e^x + c_2 e^{-x} \bar{u}^{-v}$$

(۲ نمره)

اگر دایره ای نیست می
را از ابتدا بنویسیم یا مثلاً
نویسیم
۲ نمره ۱۳۷۰/۱۳۷۱

$$\underbrace{(x^4 \sin x - 2xy^3)}_M dx + \underbrace{3x^2 y^2}_{N} dy = 0$$

۱۳

$$M_y = -6xy^2, N_x = 6x^2 y^2 \Rightarrow M_y \neq N_x \Rightarrow \text{معادله کامل نیست}$$

$$R(x) = \frac{M_y - N_x}{N} = \frac{-6xy^2 - 6xy^2}{3x^2 y^2} = -\frac{12xy^2}{3x^2 y^2} = -\frac{4}{x} \Rightarrow \mu(x) = e^{\int -\frac{4}{x} dx} = e^{-4 \ln x} = \frac{1}{x^4}$$

عامل انتزاع ساز

Δ مره

$$\Rightarrow \underbrace{\left[\sin x - 2\left(\frac{y^3}{x^3}\right) \right]}_P dx + \underbrace{3\left(\frac{y^2}{x^2}\right)}_Q dy = 0 \quad (*)$$

$$P_y = Q_x = -6\left(\frac{y^2}{x^3}\right) \Rightarrow \text{معادله (*) کامل} \Rightarrow \text{جواب همگن } f(x,y) = C$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = P = \sin x - 2\left(\frac{y^3}{x^3}\right)$$

$$\frac{\partial f}{\partial y} = Q = 3\left(\frac{y^2}{x^2}\right)$$

$$\frac{\partial f}{\partial x} = P = \sin x - 2\left(\frac{y^3}{x^3}\right) \Rightarrow f(x,y) = \int \left[\sin x - 2\left(\frac{y^3}{x^3}\right) \right] dx$$

$$= -\cos x + \frac{y^3}{x^2} + h(y)$$

$$\Rightarrow \left. \begin{aligned} \frac{\partial f}{\partial y} &= 3\left(\frac{y^2}{x^2}\right) + h'(y) \\ \frac{\partial f}{\partial y} &= Q = 3\left(\frac{y^2}{x^2}\right) \end{aligned} \right\} \Rightarrow h'(y) = 0 \Rightarrow h(y) = 0$$

Δ مره A

$$\Rightarrow f(x,y) = -\cos x + \frac{y^3}{x^2} \Rightarrow \boxed{\text{جواب همگن } -\cos x + \frac{y^3}{x^2} = C}$$

Δ مره

$$x^2 y'' - 2xy' + 2y = x^2$$

۵

مسئله: حل کنید معادله فوق را که یک معادله اولیه همگن است حل می کنیم

معادله: $x^2 y'' - 2xy' + 2y = 0$

$$x^2 y'' - 2xy' + 2y = 0$$

به سادگی عبارت است از:

$$r(r-1) - 2r + 2 = r^2 - 3r + 2 = (r-1)(r-2) = 0 \quad \begin{cases} r_1 = 1 \\ r_2 = 2 \end{cases}$$

۳
متره

پایان: جواب های اساسی مسأله همگن بوده و جواب عمومی معادله $y_1 = x$, $y_2 = x^2$

$$y_H = C_1 x + C_2 x^2$$

۱
متره

۱
متره

به کمک روش تغییر پارامتر یک جواب خاص نامگن (y_p) را جست می آوریم.

$$y_p = u_1 y_1 + u_2 y_2$$

۲
متره

$$\begin{cases} u_1' y_1 + u_2' y_2 = 0 \\ u_1' y_1' + u_2' y_2' = g(x) \end{cases}$$

$$\Rightarrow \begin{cases} u_1' x + u_2' x^2 = 0 \\ u_1' + 2u_2' x = \frac{x^2}{x^2} \end{cases}$$

۲

$$\textcircled{I} \quad u_1' + u_2' x = 0$$

$$\textcircled{II} \quad u_1' + 2u_2' x = 1$$

$$\textcircled{II} - \textcircled{I} \Rightarrow u_2' x = 1 \Rightarrow u_2' = \frac{1}{x} \Rightarrow u_2 = \ln x$$

۲

$$\Rightarrow u_1' = -1$$

معادله

$$\Rightarrow u_1' + 1 = 0 \Rightarrow u_1' = -1 \Rightarrow u_1 = -x$$

۲

تکلیف عبارت است از:

$$r(r-1) - 2r + 2 = r^2 - 3r + 2 = (r-1)(r-2) = 0 \quad \begin{cases} r_1 = 1 \\ r_2 = 2 \end{cases}$$

پس جواب های اساسی سمت چپ بوده و جواب عمومی معادله

$$y_H = c_1 x + c_2 x^2$$

به کمک روش تغییر پارامتر یک جواب خاص نامکن (y_p) را بدست می آوریم.

$$y_p = u_1 y_1 + u_2 y_2$$

$$\begin{cases} u_1' y_1 + u_2' y_2 = 0 \\ u_1' y_1' + u_2' y_2' = g(x) \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} u_1' x + u_2' x^2 = 0 \\ u_1' + 2u_2' x = \frac{x^2}{x^2} \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} \text{I} \quad u_1' + u_2' x = 0 \\ \text{II} \quad u_1' + 2u_2' x = 1 \end{cases}$$

$$\text{II} - \text{I} \Rightarrow u_2' x = 1 \Rightarrow u_2' = \frac{1}{x} \Rightarrow u_2 = \ln x$$

حالا اگر $u_2' = \frac{1}{x}$ را در معادله I قرار دهیم

$$\Rightarrow u_1' + 1 = 0 \Rightarrow u_1' = -1 \Rightarrow u_1 = -x$$

پس جواب عمومی معادله عبارت است از

$$y = y_H + y_p = c_1 x + c_2 x^2 - x + x \ln x$$

$$y'' - 2y' + 2y = x e^n \sin x$$

حل السؤال 4
مساواة
المتباينة

$$r^2 - 2r + 2 = 0 \longrightarrow r = 1 \pm i$$

المتباينة

$$y_h = c_1 y_1 + c_2 y_2 = c_1 e^n \cos x + c_2 e^n \sin x$$

3

$$\Rightarrow y'' - 2y' + 2y = x e^n \left(\frac{1 - \cos x}{2} \right) = g_1 + g_2$$

2

$$g = \frac{x e^n}{2} \longrightarrow y_{p1} = x e^n (A x + B)$$

2

$$g_2 = -\frac{x e^n \cos x}{2} \longrightarrow y_{p2} = x e^n \left((A' x + B') \cos x + (A'' x + B'') \sin x \right)$$

2

$$y = y_{p1} + y_{p2}$$

2

$$y = y_h + y_p$$

2